

Изневерена нада и осећај дубоке разочараности и очајања обележавају крај прве деценије владавине постмилошевићевске проевропске и демократске власти. Иако представници владајућих странака још покушавају да тешко друштвено и социјално наслеђе оправдају временом деведесетих година прошлог века, тај често посезани политички алиби се увелико излизао и нема више никакав политички и идеолошки значај, тако да не може више ни да се користи у дневнополитичке сврхе.

Поред све већег и разорнијег сиромаштва, пљачкашке приватизације, деловања партијске државе, социјалне девастације, очито је да морална хипокризија, коју све чешће шири и користи владајућа елита, постаје све присутнија и безочнија. Након рушења Милошевићевог ауторитарног режима један од основних захтева нове демократске власти био је садржан у тежњи да се радикално промени начин вођења кадровске политике у влади, јавним предузећима, фондовима и културним институцијама. Сведоци смо данас да од тог изузетно важног и племенитог захтева није остало ништа, стручност и професионална посвећеност остали су и даље на дну критеријума у вођењу кадровске политике. Многобројне примере можемо наћи свакодневно и то у свим областима нашег политичког и друштвеног живота. Зато се и овакав непромењени начин вођења кадровске политике, који је добио још разгранатије и безобзирније облике, јавља као један од веома значајних чинилаца у разарању основних моралних вредности нашег друштва.

Једно од великих, али и убрзо изневерених обећања нове демократске власти је било садржано у најави да ће српска дипломатија бити коначно департизована и претворена у озбиљну и компетентну државну службу у којој ће одлучујући тон и стил рада одређивати и обликовати професионалне дипломате, људи стручно и професионално оспособљени за обављање ове изузетно важне државне делатности. Оваква оријентација је тим важнија, узимајући у обзир све велике историјске и социјалне изазове пред којима се наша земља данас налази. Међутим, у току ових протеклих десет година могли смо да се нагледамо најфарсичнијих и политички веома инвентивних примера у именовању наших амбасадора. Место амбасадора се још увек сматра као део политичког плена, зато је ту као на великом политичком вашару било свега, непотизма,

огољених партијских интереса, школских другова и ортака из краја, идеолошких баштиника пропалих и превазиђених идејних и политичких концепата, отворених лобиста за интересе супротне националним интересима наше земље, познатих и заслужних националних прегаоца, представника тзв. грађанског друштва, познатих новинара и понеког залуталог писца.

Дипломатија и именовање амбасадора су остали и даље да функционишу као својеврсни Ел Дорадо наше кадровске политике. И основни увид може показати да и поред именовања изузетно способних и квалитетних људи на амбасадорска места, остаје горак и отужан осећај да су амбасадорске квоте и даље предмет не само политичке трговине. Сада се отишло корак даље, па се та именовања схватају и користе као нека врста личног забрана у који могу да уђу само изабрани представници дворске свите председника Републике.

Најновији случај именовања Радмиле Хрустановић и њене снаје Ане Хрустановић за амбасадоре у Братислави и Риму говори о отвореном непотизму и очигледном утицају кабинета председника Републике на одређивање кадрова за ова амбасадорска места. Које је то посебне критеријуме испунила новопостављена амбасадорка у Риму Ана Хрустановић када она нема озбиљног дипломатског искуства за дипломатско покривање тако политички и стратешки значајног места као што је Рим. Можда је чињеница да је увек била у пратњи председника Републике приликом његових посета Риму, а да при томе није било амбасадорке Санде Рашковић, одлучујући чинилац у њеном стреловитом дипломатском успону. Очигледно је да се ради о посебним дворским критеријумима које треба испунити, али и о припадности посвећеном кругу пријатеља и сарадника председника Републике. Министар спољних послова и председник Републике нам дугују одговор зашто је Санда Ивић – личност од интегритета и озбиљне научне и политичке каријере – повучена осам месеци пре регуларног мандата са места амбасадора Републике Србије у Риму, а њену дужност фактички преузела саветница Министарства спољних послова Ана Хрустановић која је у року од девет месеци успела да постане министар саветник у том министарству. То су питања на која морају да нам дају одговор ови највиши државни функционери који се иначе толико позивају на транспарентност, демократски дијалог, јавност у раду, европске вредности.

Постоји још неколико питања која траже јасан одговор. Како се осећају професионалне дипломате који тек по испуњавању ових дворских и политичких квота добијају преостала амбасадорска места или они који тек после много година рада у министарству добијају звање министра-саветника.

Празник у Риму наше дипломатије

Пише: Маринко М. Вучинић
четвртак, 16 јун 2011 22:06

Можда је још интригантније питање зашто ми уопште школујемо младе људе који су се определили за дипломатску службу када не стварамо услове за формирање професионалне дипломатске службе, већ се често наше дипломатско-амбасадорске кадровске политичке игре претварају у трагикомичне Нушићеве водвиље.